سرمقاله

بازدارندگی در کنار دیپلماسی

ادامه از صفحه یک

بااین‌حال، تجربه عملیاتی به‌دست‌آمده می‌تواند در محاسبات آینده طرف مقابل و مذاکرات احتمالی تأثیرگذار باشد.

دومین تحول مهم به برداشت کشورهای خلیج فارس از امنیت مربوط می‌شود. اختلال در خطوط هوایی، تجارت، فعالیت‌های اقتصادی و زندگی روزمره در جریان جنگ نشان داد که ناامنی یک کشور به‌سرعت می‌تواند به سایر کشورهای منطقه منتقل شود. در نتیجه، همکاری منطقه‌ای دیگر صرفاً یک انتخاب دیپلماتیک نیست، بلکه ضرورتی برای کاهش آسیب‌پذیری‌های مشترک محسوب می‌شود. در چنین شرایطی، شکل‌گیری ابتکارهایی مانند پیمان مکه میان عربستان، ترکیه و پاکستان را نیز باید در همین چارچوب بررسی کرد. در واقع این تحولات نشان‌دهنده تلاش برخی بازیگران منطقه برای کاهش وابستگی مطلق به سازوکارهای امنیتی پیشین و افزایش نقش خود در مدیریت بحران‌ها است. از منظر ایران اصل همکاری کشورهای منطقه می‌تواند با منافع امنیتی کشور ما سازگار باشد، به شرطی که چنین ترتیباتی به ابزاری برای تشدید تقابل تبدیل نشوند. در واقع مسئله اساسی این است که حضور گسترده پایگاه‌های نظامی خارجی و استفاده از آنها در منازعات، میان امنیت کشورهای میزبان و محاسبات دفاعی سایر بازیگران تعارض ایجاد می‌کند. بنابراین، رسیدن به امنیت پایدار مستلزم گفت‌وگو درباره این تعارض و ایجاد ترتیباتی است که نگرانی‌های امنیتی متقابل را به رسمیت بشناسد. در همین رابطه روابط ایران و ترکیه اهمیت ویژه‌ای دارد. تهران و آنکارا با وجود اختلافات جدی در پرونده‌هایی مانند سوریه و عراق، طی دهه‌های گذشته توانسته‌اند مناسبات دوجانبه خود را حفظ کنند. این تجربه نشان می‌دهد که اختلاف منافع الزاماً نباید به تقابل دائمی منجر شود. در واقع حضور ترکیه در ترتیبات جدید منطقه‌ای می‌تواند فرصتی برای تقویت گفت‌وگو باشد؛ زیرا آنکارا ضمن پیگیری منافع مستقل خود از ظرفیت دیپلماتیک و شناخت نسبتاً دقیقی از ملاحظات امنیتی ایران برخوردار است. البته نباید انتظار داشت سیاست‌های ترکیه همواره با اولویت‌های تهران منطبق باشد و اهمیت روابط دو کشور دقیقاً در توانایی مدیریت اختلافات و همکاری بر سر منافع مشترک است. از این رو، همکاری ایران و ترکیه می‌تواند یکی از مسیرهای تقویت سازوکارهای امنیتی منطقه‌ای باشد.

از سوی دیگر و با توجه به مواردی که تاکنون مطرح شد، می‌توان گفت مهم‌ترین تحول ژئوپلیتیکی جنگ را باید در جایگاه تنگه هرمز جست‌وجو کرد. این آبراه همواره یکی از مهم‌ترین مسیرهای انتقال انرژی جهان بوده، اما تحولات اخیر نشان داده که اهمیت آن فراتر از اقتصاد و تجارت است. ایران از گذشته، حتی در دوره پیش از انقلاب به ظرفیت راهبردی موقعیت جغرافیایی خود در خلیج فارس توجه داشته و اکنون تجربه جنگ موجب شده این ظرفیت با شدت بیشتری وارد محاسبات امنیتی و مذاکرات احتمالی شود.

در واقع، اگر هدف حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران تضعیف یکی از ابزارهای چانه‌زنی تهران بوده باشد، تحولات مربوط به هرمز نشان می‌دهد که معادله قدرت ایران صرفاً به پرونده هسته‌ای محدود نیست. البته بهره‌گیری از ظرفیت ژئوپلیتیکی هرمز باید با توجه به الزامات حقوق بین‌الملل، منافع اقتصادی کشور و پیامدهای احتمالی آن برای روابط منطقه‌ای صورت گیرد. بنابراین اهمیت راهبردی این تنگه زمانی افزایش می‌یابد که به ابزاری برای شکل‌دهی به توافق‌های پایدار تبدیل شود، نه عاملی برای استمرار بی‌ثباتی. در همین راستا می‌توان گفت، راهبرد ایران در دوران پساجنگ نمی‌تواند صرفاً بر قدرت نظامی یا مذاکره دیپلماتیک استوار باشد و تجربه جنگ نشان داده که این دو مؤلفه باید یکدیگر را تکمیل کنند. زیرا بازدارندگی مؤثر می‌تواند هزینه تکرار جنگ را افزایش دهد و دیپلماسی نیز امکان تبدیل موازنه نظامی به ترتیبات سیاسی پایدار را فراهم کند. لذا در شرایط بی‌اعتمادی میان تهران و واشنگتن، کشورهای همسایه می‌توانند در تسهیل مذاکرات، انتقال پیام‌ها و تقویت سازوکارهای اجرای توافق نقش داشته باشند. از سوی دیگر، انسجام داخلی که در شرایط جنگی حول ضرورت دفاع از کشور شکل می‌گیرد، زمانی به ظرفیتی پایدار تبدیل خواهد شد که با تقویت حکمرانی و توجه به نیازهای جامعه همراه باشد. در نتیجه مسئله اصلی سیاست خارجی ایران در مرحله کنونی، بازگشت ساده به شرایط پیش از جنگ نبوده و آنچه امروز اهمیت دارد، دستیابی به ترتیباتی است که ضمن حفظ منافع ملی و ظرفیت‌های دفاعی، امکان کاهش تنش و توسعه همکاری‌های منطقه‌ای را فراهم کند. در چنین شرایطی، تنگه هرمز می‌تواند یکی از مؤلفه‌های مهم قدرت چانه‌زنی ایران باشد، اما ارزش نهایی این اهرم به میزان موفقیت آن در کمک به تأمین امنیت پایدار، جلوگیری از تکرار جنگ و تقویت جایگاه منطقه‌ای کشور بستگی خواهد داشت.

سومین کارت زرد نمایندگان به میدری

وزیر کار در ایستگاه استیضاح

گروه سیاسی - احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت چهاردهم، پس از دریافت سومین کارت زرد از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، با شرایط تازه‌ای در مناسبات خود با قوه مقننه مواجه شده است. در شرایطی که مشکلات معیشتی، مطالبات بازنشستگان، وضعیت صندوق‌های بیمه‌ای و نحوه مدیریت بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه وزارت کار از جمله دغدغه‌های نمایندگان محسوب می‌شود، قانع نشدن مجلس از توضیحات وزیر، زمینه طرح دوباره موضوع استیضاح او را فراهم کرده است. اهمیت اتفاق اخیر در تفاوت حقوقی سومین کارت زرد با اخطارهای پیشین مجلس نهفته است؛ موضوعی که می‌تواند روند تعامل دولت و مجلس را وارد مرحله متفاوتی کند.

دریافت سومین کارت زرد به معنای برکناری قطعی وزیر یا حتی برگزاری فوری جلسه استیضاح نیست، بلکه مسیر طرح استیضاح را تسهیل می‌کند. تصمیم نهایی درباره ادامه فعالیت میدری، در صورت برگزاری جلسه استیضاح، به رأی نمایندگان بستگی خواهد داشت

سومین اخطار به میدری

به گزارش تسنیم، در جلسه علنی روز سه‌شنبه سوم آذرماه مجلس، سؤال زینب قیصری، نماینده تهران، از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره اجرا نشدن سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی و نبود ثبات مدیریتی در شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین، موسوم به تاپیکو، مورد بررسی قرار گرفت.

پس از ارائه توضیحات وزیر، نماینده سؤال‌کننده اعلام کرد که پاسخ‌های میدری برای او قانع‌کننده نبوده است. نمایندگان نیز پس از رأی‌گیری، سومین کارت زرد را به وزیر کار دادند.

این اتفاق از آن جهت اهمیت دارد که موضوع سؤال نمایندگان صرفاً به سیاست‌گذاری اجتماعی محدود نبود و نحوه اداره مجموعه‌های اقتصادی وابسته به وزارت کار را نیز دربرمی‌گرفت؛ مجموعه‌هایی که عملکرد آنها ارتباط مستقیمی با منابع مالی صندوق‌های بازنشستگی و حقوق بیمه‌شدگان دارد.

استیضاح از مسیر آیین‌نامه

به گزارش ایسنا، علیرضا سلیمی، عضو هیئت‌رئیسه مجلس، در تذکری با اشاره به دریافت سومین کارت زرد از سوی میدری، خواستار تعیین تکلیف وضعیت وزیر براساس ماده ۲۰۹ آیین‌نامه داخلی مجلس شد.

حمیدرضا حاجی‌بابایی، نایب‌رئیس مجلس، نیز در پاسخ به این تذکر تأکید کرد که براساس آیین‌نامه، استیضاح وزیری که سه کارت زرد دریافت کرده است، باید با رعایت اصل ۸۹ قانون اساسی و بر مبنای همان سه سؤال انجام شود.

براساس ماده مذکور، در صورت تحقق شرایط قانونی، طرح استیضاح بدون ارجاع مجدد به کمیسیون تخصصی اعلام وصول می‌شود. البته اصل ۸۹ قانون اساسی، طرح استیضاح وزیر را مشروط به امضای حداقل ۱۰ نماینده کرده است.

بنابراین، دریافت سومین کارت زرد به معنای برکناری قطعی وزیر یا حتی برگزاری فوری جلسه استیضاح نیست، بلکه مسیر طرح استیضاح را تسهیل می‌کند. تصمیم نهایی درباره ادامه فعالیت میدری، در صورت برگزاری جلسه استیضاح، به رأی نمایندگان بستگی خواهد داشت.

وزارتخانه‌ای با مسئولیت‌های سنگین

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به واسطه گستردگی وظایف و ارتباط مستقیم با زندگی میلیون‌ها نفر، جایگاه ویژه‌ای در ساختار اجرایی کشور دارد. سیاست‌گذاری در حوزه اشتغال، تنظیم روابط کار، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، مدیریت نظام رفاهی و نظارت بر صندوق‌های بازنشستگی، بخشی از مسئولیت‌های این وزارتخانه است.

در شرایط تورمی، انتظارات عمومی از این وزارتخانه افزایش می‌یابد. کاهش قدرت خرید کارگران و بازنشستگان، ناترازی صندوق‌های بیمه‌ای و ضرورت تأمین منابع مالی برنامه‌های حمایتی، مدیریت این مجموعه را با دشواری‌های متعددی مواجه کرده است.

بااین‌حال، بخشی از مشکلات موجود ماهیتی ساختاری دارند و حل آنها صرفاً در محدوده اختیارات وزیر کار امکان‌پذیر نیست. سیاست‌های بودجه‌ای دولت، بدهی‌های انباشته و وضعیت عمومی اقتصاد نیز در شکل‌گیری این مشکلات نقش دارند. ازاین‌رو، ارزیابی عملکرد وزیر مستلزم تفکیک کاستی‌های مدیریتی از محدودیت‌های کلان اقتصادی است.

آزمون تازه تعامل دولت و مجلس

سومین کارت زرد به میدری را می‌توان نشانه افزایش حساسیت نمایندگان نسبت به عملکرد دستگاه‌های مسئول در حوزه معیشت دانست. با وجود این، کارآمدی ابزارهای نظارتی مجلس زمانی بیشتر خواهد بود که مطالبات نمایندگان با ارائه راهکارهای مشخص برای اصلاح مشکلات همراه شود.

دولت نیز برای کاهش اختلافات با مجلس، نیازمند ارائه گزارش‌های شفاف درباره اقدامات انجام‌شده، وضعیت منابع صندوق‌ها و عملکرد مدیران مجموعه‌های اقتصادی وابسته به وزارت کار است. چنین رویکردی می‌تواند زمینه ارزیابی دقیق‌تر عملکرد وزارتخانه را فراهم کند.

در این میان، تغییر احتمالی وزیر نیز بدون اصلاح سازوکارهای ناکارآمد، لزوماً به بهبود وضعیت صندوق‌های بازنشستگی یا رفع مشکلات معیشتی منجر نخواهد شد. آنچه اهمیت دارد، استمرار برنامه‌های اصلاحی و پاسخگویی مدیران در برابر نتایج تصمیمات اقتصادی است.

اکنون نگاه‌ها به هیئت‌رئیسه مجلس و نحوه اجرای ماده ۲۰۹ آیین‌نامه داخلی معطوف شده است. میدری در صورت طرح استیضاح، فرصت دیگری برای دفاع از عملکرد خود خواهد داشت. بااین‌حال، فارغ از سرنوشت سیاسی وزیر کار، انتظار جامعه از دولت و مجلس آن است که نتیجه تعاملات نظارتی و اجرایی آنها در بهبود ملموس شرایط زندگی مردم نمود پیدا کند، نه آنکه تغییرات مدیریتی جایگزین حل مسائل بنیادی اقتصاد و نظام رفاهی کشور شود.

«ابتکار» بر اساس صحبت‌های رئیس مجلس گزارش می‌دهد

شرط قالیباف برای ادامه مذاکره

رئیس مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه تک‌تک نمایندگان وظیفه دارند پیشگام حل مشکلات باشند و از هرگونه حاشیه و جنجال جلوگیری کنند، تصریح کرد: پیش از اجرای هفت شرط ایران، هیچ اقدام و مذاکره‌ای بین ایران و آمریکا در کار نخواهد بود.

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، در جلسه علنی (سه شنبه ۳ آذر) مجلس در نطق پیش از دستور خود همزمان با هفته بسیج و ایام وفات حضرت ام‌البنین(س)، با اشاره به جایگاه و نقش بسیج در جامعه اظهار کرد: روزهای هفته جاری متبرک به نام بسیج است. بسیج نهادی یادگار امام عظیم‌الشأن و فرزندان جان‌برکف اوست؛ نهادی که فراتر از یک سازمان، شبکه‌ای فراگیر از ایمان، انگیزه و تخصص است که از بطن توده‌های مردم برخاسته است.

وی در ادامه با اشاره به تأکیدات امام خمینی(ره) و رهبر شهید انقلاب درباره جایگاه بسیج اظهار کرد: امام کبیر انقلاب فرمودند که دست و بازوی بسیجیان را می‌بوسند و امام شهید انقلاب نیز فتح‌الفتوح امام را پرورش جوانان خداجوی بسیجی دانستند.

بسیج پیش از آنکه تشکیلات اداری باشد، یک فرهنگ است

رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: بسیج پیش از آنکه یک تشکیلات اداری باشد، یک فرهنگ است؛ فرهنگ مسئولیت‌پذیری، پیش‌قدم بودن در میدان‌های سخت و خدمت بی‌منت و جهادی به همه مردم، با هر سلیقه و نگاهی. وی با بیان اینکه بسیج به معنای حضور در میدان‌های خدمت به ملت ۹۰ میلیونی است، گفت: بسیج فرزند زمانه خویش است و فلسفه وجودی آن، ایستادن در نقطه نیازهای واقعی جامعه است. رئیس مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: بسیج روزی در جبهه‌های دفاع مقدس هشت‌ساله، خاکریز دفاع از شرافت این ملت شد و روز دیگر در خط مقدم سازندگی، محرومیت‌زدایی و گره‌گشایی از زندگی مردم حضور یافت.

امنیت و آرامش محلات مرهون حضور و فداکاری نیروهای بسیج است

قالیباف با اشاره به شرایط کنونی کشور و ضرورت نقش‌آفرینی بسیج در عرصه امنیت اظهار کرد: این روزها که دشمن می‌خواهد جنگ را به داخل کشور بکشاند، بسیج باید نقطه اتکای امنیت مردم ایران در گوشه و کنار کشور باشد. امنیت و آرامش محلات مرهون حضور و فداکاری نیروهای بسیج است. وی با بیان اینکه تجربه نزدیک به پنج دهه اخیر نشان داده است هر کجا مردم پای کار آمده‌اند، مشکلات با سرعت و کیفیت بهتر و بیشتری حل شده است، افزود: همه ما مسئولان در هر نهاد و جایگاهی باید به مردمی‌سازی امنیت کمک کنیم. رئیس مجلس شورای اسلامی مردمی‌سازی امنیت را به معنای حضور بسیج در کنار مردم دانست و گفت: مردمی‌سازی امنیت یعنی بسیج دست در دست مردم هر محله، مسائل را رصد کند، واسطه میان مردم و نهادها باشد و توطئه‌ها و طراحی‌های دشمن را در هسته‌های محلی خنثی سازد.

بسیج باید صدای مردم محلات را به مسئولان برساند

قالیباف تأکید کرد: حضور فعال بسیج در محلات و همراهی آن با اراده اهالی محل موجب می‌شود هیچ گرهی در زندگی ساکنان محله بسته نماند. وی ایجاد شبکه‌های یاری‌رسانی در محلات، حل مسائل معیشتی روزمره، پیوند زدن مطالبات به‌حق مردم به تصمیمات کلان و رساندن صدای مردم به مسئولان را از رسالت‌های بزرگ این نهاد مردمی و یادگار امام راحل برشمرد.

مأموریت امروز بسیج تقویت همبستگی فراگیر میان مردم ایران است

رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با تأکید بر اینکه همراهی بسیج و مردم نباید به حلقه‌های محدود و گروه‌های محصور تقلیل یابد، اظهار کرد: وقتی از همراهی بسیج و مردم سخن می‌گوییم، منظور همراهی بسیج با ملت ۹۰ میلیونی است؛ همان ایرانیانی که همگی با هر سلیقه و نگاهی، دلبسته ایران بزرگ و عزت و امنیت آن هستند.

قالیباف با اشاره به حضور مردم در خیابان‌ها طی جنگ ۱۲ روزه و به‌ویژه جنگ ۴۰ روزه افزود: مردم به میدان آمدند و اجازه ندادند دشمن به اهداف خود برسد. مأموریت امروز بسیج، تقویت این همبستگی فراگیر میان همه مردم ایران است. رئیس مجلس شورای اسلامی در سخنانی با اشاره به جایگاه مادران شهدا اظهار کرد: مادران شهدا با ایمان و با تأسی به مکتب حضرت ام‌البنین (س)، پاره‌های تن خود را فدای اسلام و این مرز و بوم کردند و صبرشان ستون‌های ایستادگی این کشور است. وی افزود: تاریخ هیچ‌گاه از یاد نخواهد برد که امنیت، عزت و اقتدار امروز ایران اسلامی مرهون اشک‌ها و دعاهای این مادران صبور و فداکار است.

ممانعت از برگزاری جلسه علنی مجلس رویه‌ای خطرناک است

رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با انتقاد از اتفاقات روز یکشنبه مجلس گفت: متأسفانه روز یکشنبه اتفاقی بی‌سابقه رقم خورد و نمایندگانی به تعداد کمتر از انگشتان یک دست، با جنجال و سر و صدا و تهدید به بی‌نظمی، اجازه برگزاری جلسه علنی مجلس را ندادند.

قالیباف با بیان اینکه مجلس محل تضارب آراست، تصریح کرد: قانون آیین‌نامه داخلی مجلس سازوکارهای متنوعی برای بیان و پیگیری اعتراض نمایندگان در نظر گرفته است. مردم بارها و بارها شاهد تندترین اعتراضات از تریبون مجلس بوده‌اند و همچنان این امکان برای نمایندگان وجود داشته و خواهد داشت. وی ادامه داد: اما اینکه چند نفر برای تحمیل خواسته‌های خود مانع برگزاری صحن علنی مجلس شوند، رویه‌ای بسیار خطرناک است که نباید اجازه داد به امری عادی و کم‌هزینه تبدیل شود و باید از تکرار آن برای همیشه جلوگیری کرد.

قالیباف با اشاره به شرایط کشور و ضرورت حفظ وحدت و انسجام گفت: آنچه ناپسندی این اقدام را بیشتر می‌کند، این است که اکنون در شرایط جنگی قرار داریم؛ دشمنان ما چشم طمع به این قبیل اختلاف‌افکنی‌ها دوخته‌اند و مردم نیز در میانه مشکلات معیشتی، نظاره‌گر رفتار مسئولان کشور هستند. وی افزود: از سوی دیگر، دستور صریح رهبر معظم انقلاب را داریم که باید مراقب وحدت و انسجام میان مسئولان باشیم. امر روشن مقام معظم رهبری خطاب به نمایندگان را باید آویزه گوش خود کنیم که اختلافات غیرموجه و حتی موجه را به تنازع و تفرقه تبدیل نکنیم. رئیس مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: هیئت‌رئیسه و هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان وظیفه دارند برای جلوگیری از تکرار این بدعت‌ها ترتیباتی اتخاذ کنند. قالیباف خاطرنشان کرد: مردم و رهبر معظم انقلاب از ما انتظار دارند توجه خود را به مسائل اصلی، به‌ویژه معیشت مردم، اختصاص دهیم. تک‌تک نمایندگان وظیفه دارند پیشگام حل مشکلات باشند و از هرگونه حاشیه و جنجال جلوگیری کنند.

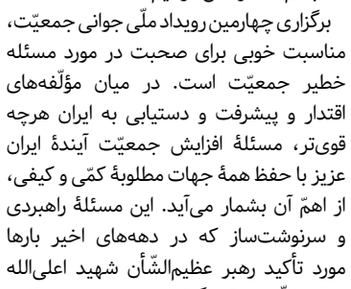
پیش از اجرای هفت شرط ایران هیچ مذاکره‌ای در کار نخواهد بود

رئیس مجلس شورای اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تهدیدات اخیر رئیس‌جمهور آمریکا اظهار کرد: در مواجهه با یاوه‌گویی‌ها و تهدیدات اخیر رئیس‌جمهور آمریکا لازم است تصریح کنم که موضع ما روشن و تغییرناپذیر است. وی افزود: تهدیدها و توهین‌ها به مردم سرافراز و سربلند ایران و تأکید و فشارهای اقتصادی بیش از حد، چیزی جز نشانه درماندگی آمریکایی‌ها در مقابل ملت عزیز، مقاوم و مستقل ما نیست. قالیباف تأکید کرد: حرف ما همان است که قبلاً گفته‌ایم؛ پیش از اجرای هفت شرط ایران، هیچ اقدام و مذاکره‌ای در کار نخواهد بود و در مقابل تحرکات دشمن نیز آماده پاسخگویی قاطع و تغییر جغرافیای نبرد در صورت خطای دشمن هستیم.

خبر

پیام رهبر انقلاب به رویداد جایزه ملّی جوانی جمعیّت

کاستی‌های ناشی از برخی سیاست‌های قبلی جمعیّتی باید جبران شود

رهبر معظّم انقلاب در پیامی به رویداد جایزه ملّی جوانی جمعیّت، با اشاره به نقش کلیدی افزایش جمعیّت در تحقق ایران هرچه قوی‌تر، تأکید کردند: کاستی‌های ناشی از بعضی سیاست‌های گذشته جمعیّتی باید جبران شود.

حضرت آیت‌الله سیّدمجتبی حسینی خامنه‌ای در پیامی به چهارمین رویداد جایزه ملی جوانی جمعیّت، سیاست «افزایش جمعیّت با محوریّت خانواده» را سیاست راهبردی و از مهمترین مؤلفه‌های اقتدار و پیشرفت ایران برشمردند و تأکید کردند: بی‌شک هر ایرانی غیور که خواهان آینده‌ای روشن و با شکوه برای این آب و خاک و مردمان آن باشد، انگیزه و اراده‌ای قوی برای امتداد نسلیِ ایرانیان در تراز تمدّن نوین اسلامی خواهد داشت.

متن پیام رهبر انقلاب به شرح زیر است

«بسم‌الله الرّحمن الرّحیم

برگزاری چهارمین رویداد ملّی جوانی جمعیّت، مناسبت خوبی برای صحبت در مورد مسئله خطیر جمعیّت است. در میان مؤلّفه‌های اقتدار و پیشرفت و دستیابی به ایران هرچه قوی‌تر، مسئلهٔ افزایش جمعیّت آیندهٔ ایران عزیز با حفظ همهٔ جهات مطلوبهٔ کمّی و کیفی، از اهمّ آن بشمار می‌آید. این مسئلهٔ راهبردی و سرنوشت‌ساز که در دهه‌های اخیر بارها مورد تأکید رهبر عظیم‌الشّأن شهید اعلی‌الله مقامه‌الشّریف قرار گرفته بود، هم در به فعلیّت رساندن قوّت‌ها و در خَلق و ارتقاء فرصت‌های متعدّد علمی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی، و هم در دفع و رفع تهدیدات و بدخواهی‌های دشمنان، مؤثّر است.

بنظر می‌رسد که بعد از غفلتی ممتد و خسارت‌بار که بر صحنهٔ برنامه‌ریزی و مدیریت امور کشور حاکم شده بود، اینک در اثر بعضی اقدامات، مجالی فراهم شده تا مردم و مسئولان با نگرشی عمیق‌تر به این مسئله بپردازند.

در توجّه به شئون مختلف جمعیّت و ملزومات و مایحتاج آن در انواع عرصه‌ها، گاه خانواده و گاه فرد، معیار سنجش امور می‌باشد. در بعضی از امور از قبیل مسکن و بسیاری از کالاها و خدمات، مصرف‌کننده و کاربر آن، خانواده و در بعضی دیگر از قبیل خوراک، پوشاک، و اموری مرتبط با سلامت، فرد به‌عنوان واحد معیار در نظر گرفته می‌شود. مسئلهٔ دستیابی به جمعیّت مطلوب از اموری است که هر دو جهت در آن دخالت دارد. از این‌رو پرداختن به انواع زیرساخت‌ها و جهات مرتبط با تحکیم بنیان خانواده، یک عنصر دائمی در مسیر تلاش برای اصلاح منحنی جمعیّت کشور خواهد بود؛ همچنان‌که رسیدگی به شئون فردی مرتبط نیز لازم است.

توجّه جدّی و کلان به امر تسهیل ازدواج در سنّ جوانی، تأمین سلامت فردی، که خود وابسته به امور متعدّده‌ای است، حمایت از فرزندآوری، ترویج فرهنگ خانواده‌محوری و معرّفی نمونه‌های موفّق در این زمینه هر یک به‌منزلهٔ قدمی مؤثّر در مسیر قوی‌تر شدن ایران است. همچنین تبیین صحیح این مطالب برای آحاد ملّت و به‌خصوص جوانان هم کمکی دیگر در این جهت خواهد بود.

بی‌شک هر ایرانی غیور که خواهان آینده‌ای روشن و با شکوه برای این آب و خاک و مردمان آن باشد، انگیزه و اراده‌ای قوی برای امتداد نسلیِ ایرانیان در تراز تمدّن نوین اسلامی خواهد داشت. عمیقاً امیدوارم با جبران کاستی‌های ناشی از بعضی سیاست‌های گذشتهٔ جمعیّتی و پیگیری مجدّانهٔ سیاست صحیح و راهبردی افزایش جمعیّت جوان و محوریّت خانواده در این مقوله، میهن عزیزمان از گردنهٔ خطیر و مرحلهٔ سرنوشت‌سازی که در آن قرار داریم، به‌سلامت عبور نماید و با توفیقات الهی و دعای خیر و برکت سَرورمان عجّل‌الله تعالی فرجه‌الشّریف، اسباب نزول برکات الهی بر ایرانیان که پرچم‌داران حق و عدالت در این روزگار بشمار می‌آیند، هر چه بیشتر و بهتر فراهم شود، بمنّه و کرمه.

«ابتکار» از سفر رئیس‌جمهوری به خراسان رضوی گزارش می‌دهد

مطالبات مشهد روی میز دولت

ابتکار- مسعود پزشکیان صبح سه‌شنبه سوم آذرماه، در ادامه سفرهای استانی دولت چهاردهم وارد مشهد شد؛ سفری سه‌روزه که علاوه بر جنبه‌های زیارتی، با هدف بررسی مشکلات اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی خراسان رضوی و گفت‌وگو با گروه‌های مختلف مردم برنامه‌ریزی شده است. این سفر در شرایطی انجام می‌شود که محدودیت منابع مالی دولت، مشکلات بخش تولید، ناترازی انرژی و فشارهای معیشتی، ضرورت بازنگری در اولویت‌های توسعه‌ای استان‌ها را افزایش داده است.

خراسان رضوی نیز باوجود برخورداری از ظرفیت‌های گسترده اقتصادی، گردشگری، تجاری و صنعتی، با چالش‌هایی مواجه است که رفع آنها نیازمند هماهنگی بیشتر میان دستگاه‌های اجرایی و نهادهای تصمیم‌گیر در سطح ملی و استانی است.

آغاز سفر از حرم رضوی

رئیس‌جمهور پس از ورود به مشهد و استقبال غلامرضا مظفری، استاندار خراسان رضوی، سفر خود را با زیارت حرم مطهر امام رضا(ع) آغاز کرد. پزشکیان همچنین با حضور بر مزار رهبر شهید انقلاب و شهید ابراهیم رئیسی، یاد و خاطره آنان را گرامی داشت و با آیت‌الله احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی، دیدار و گفت‌وگو کرد.

براساس گزارش خبرگزاری مهر، دیدار با فعالان اقتصادی، دانشگاهیان، نخبگان، شخصیت‌های فرهنگی و گروه‌های مختلف اجتماعی از جمله برنامه‌های رئیس‌جمهور در این سفر است. بررسی مسائل استان در شورای برنامه‌ریزی و توسعه خراسان رضوی نیز فرصتی برای طرح مطالبات مسئولان محلی و تعیین اولویت‌های اجرایی خواهد بود.

اقتصاد مشهد فراتر از زیارت

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که انتظار می‌رود در جریان سفر پزشکیان مورد توجه قرار گیرد، نحوه بهره‌برداری از ظرفیت‌های اقتصادی مشهد است. جایگاه مذهبی این شهر، موقعیت جغرافیایی خراسان رضوی و دسترسی به بازار کشورهای همسایه، فرصت‌های مناسبی برای توسعه تجارت، گردشگری و سرمایه‌گذاری فراهم کرده است. محبی‌نجم‌آبادی، رئیس مجمع نمایندگان خراسان رضوی، پیش از سفر رئیس‌جمهور در گفت‌وگو با ایسنا، بر ضرورت تعیین تکلیف سهم مشهد از درآمدهای گردشگری خارجی تأکید کرده بود. از دیدگاه وی، بخشی از درآمدهای حاصل از این فعالیت‌ها باید برای توسعه زیرساخت‌های شهری اختصاص یابد.

اهمیت این مطالبه در آن است که میزبانی از زائران، علاوه بر ایجاد فرصت‌های اقتصادی، هزینه‌هایی نیز در حوزه حمل‌ونقل، خدمات شهری، تأمین آب و مدیریت پسماند به همراه دارد. متناسب‌سازی منابع مالی با مسئولیت‌های مشهد می‌تواند زمینه ارتقای کیفیت خدمات به شهروندان و زائران را فراهم کند.

زیرساخت‌ها در انتظار توسعه

به گزارش تسنیم، افتتاح فاز نخست خط سه قطار شهری مشهد از برنامه‌های مهم سفر رئیس‌جمهور است. توسعه حمل‌ونقل عمومی در این کلانشهر، علاوه بر تسهیل رفت‌وآمد شهروندان و زائران، می‌تواند در کاهش ترافیک، مصرف سوخت و آلودگی هوا مؤثر باشد. بااین‌حال، مسائل زیرساختی خراسان رضوی تنها به حمل‌ونقل محدود نمی‌شود. تأمین پایدار آب، مدیریت مصرف انرژی و توسعه امکانات زیربنایی موردنیاز صنایع از دیگر موضوعاتی هستند که توجه به آنها برای استمرار فعالیت‌های اقتصادی استان ضرورت دارد.

در شرایط محدودیت منابع بودجه‌ای، اولویت‌بندی پروژه‌ها براساس میزان پیشرفت، بازده اقتصادی و تأثیر آنها بر کیفیت زندگی مردم اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. جلوگیری از افزایش طرح‌های نیمه‌تمام نیز مستلزم تعیین منابع مالی مشخص پیش از تصویب پروژه‌های جدید است.

عدالت آموزشی و سلامت

بررسی برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در خراسان رضوی و پیگیری نهضت توسعه عدالت آموزشی نیز در دستور کار سفر رئیس‌جمهور قرار دارد. این دو موضوع از محورهای مورد توجه پزشکیان در سیاست‌گذاری اجتماعی دولت چهاردهم محسوب می‌شوند. توسعه امکانات آموزشی در مناطق کم‌برخوردار و کاهش نابرابری در دسترسی به خدمات درمانی، نیازمند همکاری دولت، نهادهای محلی و مشارکت جامعه است. البته مشارکت مردم زمانی اثربخش خواهد بود که با تأمین مسئولیت‌های قانونی دولت و تخصیص پایدار منابع مالی همراه شود.

از مصوبات تا مرحله اجرا

سفرهای استانی فرصتی برای آشنایی مستقیم مسئولان اجرایی با مشکلات مناطق مختلف کشور به شمار می‌روند، اما معیار ارزیابی موفقیت آنها بیش از تعداد دیدارها و مصوبات، میزان تحقق تعهدات پس از پایان سفر است.

در شرایط کنونی، فعالان اقتصادی بیش از وعده‌های جدید، به ثبات مقررات، رفع موانع سرمایه‌گذاری و کاهش نااطمینانی در محیط کسب‌وکار نیاز دارند. شهروندان نیز انتظار دارند تصمیمات دولت در بهبود خدمات عمومی و کاهش مشکلات روزمره آنان نمود پیدا کند.

از این منظر، سفر سه‌روزه پزشکیان به خراسان رضوی می‌تواند فرصتی برای نزدیک‌تر کردن سیاست‌های کلان دولت به نیازهای واقعی استان باشد. بااین‌حال، تحقق این هدف مستلزم تعیین زمان‌بندی روشن برای اجرای مصوبات، معرفی دستگاه‌های مسئول و نظارت مستمر بر پیشرفت تعهدات است. آنچه برای مردم خراسان رضوی اهمیت دارد، تبدیل ظرفیت‌های گسترده استان به فرصت‌های اشتغال، رفاه و توسعه پایدار است؛ انتظاری که پاسخ به آن به عملکرد دولت پس از پایان سفر بستگی خواهد داشت.